

ENERGETIKA V EU

energetika a životní prostředí Evropské unie

TŘETÍ EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM V BRATISLAVĚ

energetika v Evropě a ve světě

GLOBALNÍ SUMMIT O ZMĚNĚ KLIMATU V KALIFORNII

ŠPANĚLŠTÍ ENERGETICI PŘEDPOVÍDAJÍ POKLES POPTÁVKY O 3 500 MW

faq

KOMUNITÁRNÍ PROGRAMY EU

evropské zajímavosti a zprávy

NOVÁ SUROVINOVÁ STRATEGIE KOMISE

TLAK NA REALIZACI PROJEKTŮ CCS SE ZVYŠUJE

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

11/2008

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

v listopadu se evropská energetika zabývala stále zejména klimaticko-energetickým balíčkem. Dá se očekávat, že tento balíček bude i letošním předvánočním „hitem“ číslo jedna na zasedání prosincové Evropské rady a především při hlasování pléna Evropského parlamentu. Diskutovanou oblastí byla v listopadu rovněž velmi intenzivně jaderná energetika v souvislosti s třetím zasedáním Evropského jaderného fóra, ale také šetření a řízení pro nesplnění povinností členskými státy a v neposlední řadě také energetická bezpečnost ve vztahu ke světové finanční krizi. Pokud jde o jadernou energetiku, v Bratislavě se v rámci třetího zasedání jaderného fóra věnovalo téměř 200 účastníků z politické, průmyslové i nevládní sféry diskusi na téma jaderná bezpečnost, rizika využívání jádra a komunikace s veřejností. Projednáván byl i návrh směrnice o jaderné bezpečnosti, který by Komise měla v prosinci publikovat. V polovině listopadu vydala Evropská komise též svůj druhý strategický přezkum energetiky, tedy energetický balíček, jímž by se měla nově podíílit energetická bezpečnost v Evropě a jímž by se mě-

ly podpořit návrhy v oblasti boje se změnou klimatu v rámci iniciativy 20–20–20. Komise také prezentovala novou strategii k vytvoření solidarity mezi členskými státy v odvětví energetiky, jakož i novou politiku v oblasti energetických sítí. Navrhla rovněž nový akční plán EU pro energetickou bezpečnost a solidaritu, který vytyčil pět oblastí, kde je třeba aktivnějšího přístupu k zabezpečení trvale udržitelného zásobování energií. Balíček návrhů v oblasti energetické účinnosti má také vyvolat úspory energie v klíčových oblastech. S přáním příjemného čtení o prvních listopadových událostech v odvětví evropské a světové energetiky

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

energetika a životní prostředí Evropské unie

TŘETÍ EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM V BRATISLAVĚ | VÝSLEDKY PRACOVNÍCH SKUPIN ENEFU | KOMISE PUBLIKOVALA DRUHÝ STRATEGICKÝ PŘEZKUM ENERGETIKY | ENERGIE: UDĚLEJME KROK VPŘED!

energetika v Evropě a ve světě

GLOBÁLNÍ SUMMIT O ZMĚNĚ KLIMATU V KALIFORNII | ŠPANĚLŠTÍ ENERGETICI PŘEDPOVÍDAJÍ POKLES POPTÁVKY O 3 500 MW | BRITSKÁ AUKCE EMISNÍCH POVOLENEK | TVEL VYHRÁL KONTRAKT NA ZÁSOBOVÁNÍ BOHUNIC A MOCHOVCE |

faq

KOMUNITÁRNÍ PROGRAMY EU

právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

EVROPSKÝ SOUDNÍ DVŮR K ENERGETICE | NOVINKY V OBLASTI SPOJOVÁNÍ PODNIKŮ

evropské zajímavosti a zprávy

VÝZKUMNÉ ÚSTAVY EU SPUSTILY NOVÝ PROJEKT | NOVÁ SUROVINOVÁ STRATEGIE KOMISE | TLAK NA REALIZACI PROJEKTŮ CCS SE ZVYŠUJE

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

OBČANSKÉ ENERGETICKÉ FÓRUM

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz
Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz
Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz
Radana Lukovská | +420 211 042 538 | radana.lukovska@cez.cz

TŘETÍ EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM V BRATISLAVĚ

Premiéři obou zemí, kde se Evropské jaderné fórum (ENEF) střídavě koná, Mirek Topolánek a Robert Fico zahájili 3. listopadu již třetí setkání platformy, na které se diskutuje budoucnost, možnosti i rizika jaderné energie v Evropské unii.

Na fóru, jež zprostředkovává výměnu názorů zástupců všech zainteresovaných stran, se tentokrát sešlo v Bratislavě kolem 200 zástupců energetiky, průmyslu, neziskových organizací, politické sféry a veřejné správy jak na evropské, tak národní

úrovni. A co bylo předmětem jednání? Na plenární úrovni ENEFu byly diskutovány především otázky zajištění vysoké úrovně jaderné bezpečnosti v Evropě a také, jak promítnout výrobu elektrické energie z jaderných zdrojů přímo do cen

elektriny pro spotřebitele. V neposlední řadě bylo stěžejním tématem, jak lépe zapojit veřejnost do otázek kolem jaderné energetiky. Na fóru byly akcentovány dosavadní výsledky pracovních skupin pro Příležitosti, Rizika a Transparentnost, které se schází v průběhu celého roku a které předkládají zprávy a zjištění jako podklady k diskusi na plenární úrovni této jaderné platformy. Dominique Ristori, zástupce ředitele generálního ředitelství pro dopravu a energetiku (DG TREN), v závěru fóra zdůraznil potřebu dále pracovat na konceptu sítí a dodávek pro budoucnost – do roku 2030 bude 50 % evropských výrobních kapacit nutno nahradit novými a významné investice budou potřeba i do rozvodných sítí. Konkurenceschopnost jádra bude podle Ristoriho nejlépe ilustrována, pokud se podaří překlomit výhody jádra do reálných cen a konkrétního přínosu pro konečného odběratele. Na úrovni jaderné bezpečnosti je potřeba aplikovat co nejvyšší možné standardy a v oblasti vzdělávání vidí jako zásadní spolupráci mezi společnostmi a univerzitami. Co se týče zapojení veřejnosti, je klíčovým slovem důvěra a nutnost otevřít jadernou debatu

pro všechny zájemce a zúčastněné strany. Další zasedání Evropského jaderného fóra se bude konat v Praze ve dnech 28. – 29. května 2009.

Více informací o zasedání ENEF viz: [↗](#)

VÝSLEDKY PRACOVNÍCH SKUPIN ENEFU

Předsedové pracovních skupin Evropského jaderného fóra Příležitosti, Rizika a Transparentnost prezentovali výsledky své dosavadní práce. Následovala panelová diskuse.

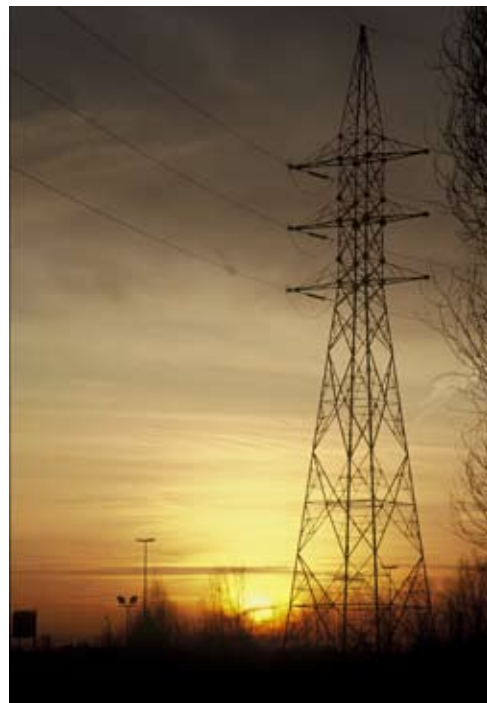
Pracovní skupina „Příležitosti“ ve své zprávě zdůraznila široké chápání jaderné energie jako zdroje s nejnižšími náklady pro výrobu „base-load“ elektřiny. Na svých setkáních také diskutovala dopady rostoucích stavebních nákladů a ceny CO₂ na konkurenceschopnost jednotlivých energetických technologií, včetně jaderné. Podskupina pro legislativu identifikovala klíčové oblasti, kterými se chce v příštích měsících zabývat – především možnosti přípravy tzv. legislativní „roadmapy“, která by se zaměřila na regulační rámec

a na bezpečnostní požadavky pro nové jaderné elektrárny. V blízké budoucnosti dokončí podskupina i poziční dokument pro licencování, který obsahuje i seznam předpokladů, aby bylo licencování a regulatorní rizika akceptovatelné pro investory. Podskupina pro financování prezentovala studii s odlišnými modely financování, která zahrnuje matici možných rizik. Skupina „Rizika“ se zabývala především jadernou bezpečností a návrhem směrnice, který je v současné době připravován Komisí. Skupina předložila seznam připomínek k tomuto návrhu. Co se týče pracovní skupiny „Transparentnost“, ta se zaměřila na témata jak zlepšit komunikaci s veřejností a potřebu definovat roli místních i národních představitelů veřejné správy v tomto komunikačním procesu. Skupina pracuje na „návodu“ k lepšímu informování a komunikaci, který by měl zahrnovat národní dialog o energetické politice, dialog se zainteresovanými stranami na lokální úrovni, přístup k informacím o jaderných zařízeních a přehled deseti nejlepších způsobů podávání informací a podílení se na rozhodovacím procesu.

KOMISE PUBLIKOVALA DRUHÝ STRATEGICKÝ PŘEZKUM ENERGETIKY

Návrhy předložené 13. listopadu Evropskou komisí jsou zaměřeny na energetickou bezpečnost v Evropě a na podporu iniciativy 20–20–20 v boji s klimatickými změnami.

Balíček prezentuje novou strategii k vytvoření solidarity členských států

v oblasti energetiky a v neposlední řadě spolupráci v oblasti energetických sítí, zejména ohledně podpory vytvoření nových, účinnějších, nízko-uhlíkových sítí. V oblasti energetické bezpečnosti představuje Komise nový akční plán, vytvářející pět hlavních oblastí s potřebou aktivnějšího přístupu k zajištění trvale udržitelného zásobování energií. V oblasti energetické účinnosti má přinést úspory energie pomocí zpřísnění právní úpravy energetické účinnosti u budov a elektrických spotřebičů, posílení úlohy osvědčení o energetické účinnosti a inspekčních zpráv u otopných a klimatizačních systémů. Více viz: [↗](#)

ENERGIE: UDĚLEJME KROK VPŘED!

V rámci francouzského předsednictví Radě EU proběhl v Paříži týden zaměřený na využívání obnovitelných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a energetický management budov.

Veletrh s celou řadou doprovodných akcí zahájila dne 17. listopadu 2008

konference zaměřená na problematiku obnovitelné energie v kontextu stávající a zejména připravované evropské legislativy, konkrétně návrhu směrnice o využívání obnovitelných zdrojů energie, tzv. OZE směrnice.

Návrh směrnice je součástí tzv. klimaticko-energetického balíčku, který je nástrojem pro realizaci politického závazku hlav států a předsedů vlád členských zemí z března 2007, tzv. 20–20–20 cíle do roku 2020. V rámci úvodního panelu zaznělo jak z úst francouzského ministra pro ekologii, udržitelný rozvoj a plánování Jeana-Louise Borlooa, tak i od zpravodaje návrhu směrnice v Evropském parlamentu Clauda Turmese potvrzení

snahy o dosažení shody k návrhu v prvním čtení, tj. ideálně do konce tohoto roku.

Následující panely byly specificky zaměřené na jednotlivé oblasti, které návrh pokrývá. Vytápění (a chlazení) jako oblast, která je v různých členských státech řešena velmi rozdílně s tím, že mnohdy mu není věnována pozornost relevantní jejímu celkovému podílu na konečné spotřebě energie (celkem 48 % finální spotřeby energie v EU padne právě na vytápění a chlazení). V rámci sekce zaměřené na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů se odborný panel shodl na potřebě účinného legislativního nástroje včetně závazných cílů – vzhledem k nepřesvědčivým výsledkům indikativních cílů navržených ve stávající směrnici 2001/77/ES o výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů. V rámci debaty zazněla rovněž kritika revizní klauzule navrhované francouzským předsednictvím ve směrnici jako kompromis, jako prvek výrazné nejistoty a potenciální nestability pro všechny subjekty investující do obnovitelných zdrojů a zabývající se související problematikou.

Více viz: [☞](#)

GLOBÁLNÍ SUMMIT O ZMĚNĚ KLIMATU V KALIFORNII

Guvernér amerického státu Kalifornie Arnold Schwarzenegger svolal na druhou polovinu listopadu 2008 do Los Angeles konferenci na téma emise skleníkových plynů.

Cílem konference s účastí více než 700 zástupců – vědců, environmentalistů a představitelů vlád

a průmyslu – z celého světa, bylo zejména zdůraznění ekonomických výhod zavádění nových šetrných, tzv. „zelených“ technologií a přiblížení možností, jak přispět ke snížení emisí skleníkových plynů na úrovni místních vlád a průmyslových odvětví. Podle studie kalifornské university Berkeley publikované začátkem října se náklady na škody spojené s extrémními jevy počasí jako jsou vichřice, lesní požáry a škody v důsledku zvyšování hladiny moří v příštích

sto letech odhadují jen v Kalifornii na více než 23 miliard dolarů, pokud nebudou přijata žádná opatření ke zmírnění změny klimatu. Kalifornie v čele s guvernérem Schwarzeneggerem je známá svou progresivní politikou v oblasti změny klimatu, zejména v porovnání s dosavadním postojem Bushovy federální vlády. V roce 2006 přijala Kalifornie zákon zavazující hlavní znečišťovatele ke snížení emisí o zhruba třetinu do roku 2020 oproti úrovni roku 1990.

ŠPANĚLŠTÍ ENERGETICI PŘEDPOVÍDAJÍ POKLES POPTÁVKY O 3 500 MW

Účastníci španělského energetického trhu očekávají v příštím roce propad poptávky po elektřině v období špičky o 3 500 MW.

V říjnu 2008 byl ve Španělsku zaznamenán pokles poptávky o 5 % a očekává se další zhoršení. Rovněž ve

Velké Británii se obávají, že by mohla poklesnout poptávka ve špičce o více než 1 000 MW, jelikož byla uzavřena desítka továren. Dle Eurostatu španělská průmyslová výroba v září klesla o 8,8 % ve srovnání s loňským rokem, což je největší propad ve srovnání s ostatními evropskými státy. Největší dopad na energetickou poptávku má průmyslový sektor. Uzavření několika továren již bylo oznámeno, což bude mít také nega-

tivní dopad na zaměstnanost. V roce 2009 se předpokládá 20% pokles v průmyslové poptávce po elektřině, což představuje 8% pokles v celkové spotřebě španělské elektřiny.

Více viz: [↗](#)

BRITSKÁ AUKCE EMISNÍCH POVOLENEK

První britská aukce povolenek podle systému obchodování s emisemi EU (EU ETS) stanovila cenu povolenky na 16,15 EUR/mt CO₂.

Britská vláda prodala 4 milióny emisních povolenek pro druhé obchodovací období EU ETS, které probíhá v období 2008–2012. Mluvčí britského ministerstva pro energetiku a klimatickou změnu řekl, že výsledná aukční cena byla 13,60 GBP/mt (16,15 EUR, 20,40 USD) a že všechny povolenky (4 milióny) byly prodány. Dále řekl, že aukce – první svého druhu v Evropě – byla znamenitým úspěchem a že generovala celkový příjem pro britskou vládu ve výši 54 mil. GBP.

Více viz: [↗](#)

TVEL VYHRÁL KONTRAKT NA ZÁSBOVÁNÍ BOHUNIC A MOCHOVCŮ

Společnost TVEL bude zásobovat palivem elektrárny Bohunice a Mochovce v letech 2011 až 2015.

Smlouva se společností Slovenské elektrárne, a.s. byla podepsána 17. listopadu a vstoupí v platnost v říjnu 2010. Smlouva pokryje palivové zásoby 3. a 4. reaktoru Bohunic a 1. a 2. reaktoru Mochovců. Firmy se rovněž domluvily na principech spolupráce po roce 2015, kdy by měl TVEL vyrábět palivo „pro všechny existující a budoucí jaderné elektrárny“ na Slovensku. Slovenské elektrárne již dříve uvedly, že nabídka TVEL byla výhodnější než nabídka společnosti Westinghouse.

Více viz: [↗](#)

KOMUNITÁRNÍ PROGRAMY EU

Finanční pomoc EU na projekty veřejných i soukromých subjektů je obvykle spojována s tzv. strukturálními fondy. Nicméně existuje i velká rodina zdrojů, které jsou řízeny přímo z Bruselu a mohou je využívat jak veřejné organizace, tak podniky či občané: jedná se o tzv. komunitární fondy. Dva z fondů z této rodiny jsou přímo zaměřeny na energetiku.

Co jsou Komunitární programy a čím se liší od Strukturálních fondů?

Komunitární programy je společný název pro velkou skupinu finančních nástrojů/fondů, z jejichž zdrojů lze hradit část nákladů na projekty, které přímo navazují na realizaci některé z evropských politik – vzdělávání, výzkum a vývoj, podnikání apod. Zatímco Strukturální fondy jsou určeny jednotlivým státům, jejichž instituce o jejich využití rozhodují a jednotlivé projekty schvalují, Ko-

munitární fondy jsou řízeny přímo z Bruselu – buď Evropskou komisí samotnou nebo pověřenými specializovanými agenturami. Jaké nároky musí splňovat projekty a jejich předkladatelé? Projekt musí být předložen řídicímu orgánu konkrétního Komunitárního programu a obsahově musí navazovat na některý z cílů příslušné konkrétní politiky EU, zpravidla upřesněný v rámci pracovních dokumentů k dotyčnému programu. Jednotlivé programy fungují vždy po více let – viz nejznámější z programů, Rámcový program pro výzkum a technický rozvoj, jehož současná fáze probíhá šest let (2007–2013). Pravidla a podmínky/náležitosti projektů nejsou úplně totožné a zájemce musí vždy zjistit jejich konkrétní podobu v rámci tzv. výzev. Přesto lze nalézt řadu obecných podmínek – např. skrze Komunitární programy nelze většinou financovat ryze investiční projekty; uchazeč musí zpravidla spolupracovat s minimál-

ně dvěma dalšími partnery z jiných členských států, neboť dosah realizace projektu musí být celoevropský, apod. V Bruselu se sice rozhoduje o přidělení peněz na konkrétní projekt, pro jednotlivé programy však existují v členských státech gesční instituce – např. pro Rámcový program Konkurence a inovace (tzv. CIP) to je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. U těchto orgánů lze zjistit podrobnosti o pravidlech i aktuálních možnostech jim svěřených programů. Které jsou nejvýznamnější Komunitární programy? Již jsme zde zmínili dva významné – Rámcový program pro výzkum a technický rozvoj (někdy se mu zkráceně říká „RP pro vývoj a výzkum“, v současné době probíhá jeho 7. etapa) a tzv. CIP (viz výše). Další známé programy využívané v ČR jsou např. Program celoživotního učení, kulturní programy CULTURE 2007 a MEDIA 2007, či environmentální program LIFE+. Úplný seznam naleznete na strán-

kách Ministerstva financí ČR, které je obecným gestorem pro tento nástroj (http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_komunitarni_programy_28682.html).

Jsou některé programy přímo zaměřené na energetiku? Jsou, a to hned dva. Prvním je program zvaný Trans-evropské sítě (TEN), který je zaměřen na dopravu a energetiku a podporuje budování např. propojovacích energetických kapacit, resp. studií s takovými investicemi souvisejících. Druhým je program Inteligentní energie pro Evropu, který spadá pod výše uvedený Rámcový program Konkurence a inovace. Program je zaměřen na tři priority: (a) zvyšování energetické účinnosti a racionální užití zdrojů energie; (b) obnovitelné zdroje a zvyšování diverzifikace dodávek energií a (c) lepší energetická účinnost a OZE v dopravě.

Další informace včetně aktuálních výzev k předkládání projektů lze získat na stránkách MPO. ➔

EVROPSKÝ SOUDNÍ DVŮR K ENERGETICE

9. října vynesl Evropský soudní dvůr další rozsudek týkající se směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou. O co v této věci šlo?

Jednalo se spor před litevským ústavním soudem, kterému předložilo několik litevských poslanců žádost o posouzení zákonnosti litevského zákona provádějícího uvedenou směrnici, konkrétně o posouzení, zda byl článek 20 směrnice v Litvě řádně proveden. Pro připomenutí, článek 20, nazvaný „Přístup třetích

osob“, stanoví: „1. Členské státy zajistí zavedení systému pro přístup třetích osob k přenosové a distribuční soustavě na základě zveřejněných sazeb použitelných na oprávněné zákazníky a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. [...] 2. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy může

odmítnout přístup, pokud postrádá nezbytnou kapacitu. Pro takové odmítnutí musí být řádně podložené důvody, zejména s ohledem na článek 3. Pokud je to žádoucí a pokud došlo k odmítnutí přístupu, zajistí členské státy, aby provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy poskytl náležitě informace o opatřeních, která budou nezbytná k posílení soustavy. Osobě požadující takové informace může být účtován přiměřený poplatek odrážející náklady na jejich poskytnutí.“ Litevský zákon přitom stanovil toto: „Provozovatel přenosové soustavy musí zajistit, aby podmínky pro připojení zařízení elektrických generátorů, provozovatelů distribuční soustavy a zákazníků k přenosové soustavě byly v souladu s požadavky stanovenými v právních předpisech a nebyly diskriminační. Zařízení zákazníka mohou být připojena k přenosové soustavě pouze tehdy, pokud provozovatel distribuční soustavy odmítne, z důvodu stanovených technických nebo provozních požadavků, připojit k distribuční soustavě zařízení zákazníka, která jsou umístěna na území uvedeném v licenci provozovatele distribuční soustavy.“ Litevský ústavní soud se v té-

to souvislosti Evropského soudního dvora zeptal, zda „je třeba článek 20 směrnice] vykládat tak, že členské státy musí přijmout právní úpravu, která přiznává třetím osobám právo vybrat si, zda chtějí být připojeny k soustavě pro přenos elektřiny, nebo k soustavě pro distribuci elektřiny, a že provozovatel dotčené soustavy je povinen umožnit jim přístup k této soustavě, pokud má elektrická soustava ‚nezbytnou kapacitu‘.“ A odpověď soudu? Článek 20 směrnice musí být vykládán tak, že definuje povinnosti členských států, pouze pokud jde o přístup, a nikoli připojení třetích osob k soustavám pro přenos a distribuci elektřiny, a že nestanoví, že systém přístupu k soustavám, který jsou členské státy povinny zavést, musí umožnit oprávněnému zákazníkovi vybrat si podle svého uvážení typ soustavy, ke které si přeje být připojen. Tento článek musí být také vykládán tak, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zařízení oprávněného zákazníka může být připojeno k přenosové soustavě pouze tehdy, pokud provozovatel distribuční soustavy odmítne, z důvodu stanovených technických nebo provozních požadavků, připojit ke

své soustavě zařízení oprávněného zákazníka, která jsou umístěna na území uvedeném v jeho licenci.

Rozsudek je k dispozici za adrese: [↗](#)

NOVINKY V OBLASTI SPOJOVÁNÍ PODNIKŮ

Evropská komise zrevidovala své pokyny o opravných prostředcích při kontrole spojování tak, aby zajistila účinnější reakci na otázky týkající se hospodářské soutěže a aby podnikům, které se na spojování podílejí, vysvětlila, jak nejlépe tyto otázky řešit.

Opravné prostředky představují změnu navrhované transakce, kterou předložily strany podílející se na spojení proto, aby odstranily případné obavy Komise týkající se hospodářské soutěže. Hlavní změny se týkají zavedení formuláře pro předkládání informací o opravných prostředcích, podrobností o převodu, usnadnění přístupu a objasnění úlohy správce. Oznámení o opravných prostředcích rovněž zohledňuje připomínky uplatněné v rámci veřejné konzultace, která k návrhu oznámení proběhla v roce 2007. Komise navíc schválila změny prováděcího nařízení o spojování (nařízení Komise (ES) č. 802/2004) tak, aby odpovídalo pozměněnému oznámení o opravných prostředcích. Komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroesová při této příležitosti uvedla: „Opravné prostředky jsou při kontrole spojování velmi důležité, protože mohou podnikům usnadnit spojení a zároveň zajistit zachování účinné hospodářské soutěže. Dokladem toho jsou vysoce sledované případy, jako např. Gaz de France / Suez. Nové oznámení dává podnikům jasné pokyny týkající se politiky Komise tak, aby byly v budoucnu poskytovány ještě účinnější opravné prostředky.“ Oznámení o opravných prostředcích v návaznosti na studii o opravných prostředcích při spojování podniků a judikaturu z poslední doby zdůrazňuje, že opravné prostředky jsou přípustné pouze tehdy, pokud jsou životaschopné a účinně odstraňují obavy Komise týkající se hospodářské soutěže. Aby Komise mohla lépe zhodnotit životaschopnost a účinnost navrhovaného opravného prostředku, strany musí v novém formuláři pro opravné prostředky poskytnout informace nutné k řádné

prognóze. Tato povinnost byla zavedena změnou prováděcího nařízení o spojování. Vzhledem k tomu, že převod bude účinný pouze v případě vhodného kupujícího, oznámení dále podrobně upravuje, jak takového kupujícího identifikovat, např. kdy bude vhodný vážný zájemce. Oznámení rovněž podtrhuje potřebu převést spolu s podnikem všechna aktiva a zaměstnance nezbytné pro jeho životaschopnost. Nové pokyny rovněž uvádějí, že Komise schválí usnadnění přístupu k infrastruktuře nebo sítím, pokud budou jejich účinky odpovídat převodu. Pokud jde o provádění opravných prostředků, revidované oznámení o opravných prostředcích a pozměněné prováděcí nařízení o spojování vysvětlují úlohu správce. Revize oznámení vychází ze závěrů, které Komise učinila ve studii o opravných prostředcích zveřejněné v říjnu 2005. Komise v rámci této studie provedla komplexní revizi předcházejících případů opravných prostředků při spojování a zanalyzovala provádění a účinnost těchto opravných prostředků. Revidované oznámení rovněž zpracovává aktuální judikaturu evropských soudů, která představuje užitečné vodítko,

zejména pokud jde o právní rámec pro přijetí nebo odmítnutí opravných prostředků. Revidované oznámení o opravných prostředcích také zohledňuje ty části nařízení o spojování z roku 2004, které souvisejí s opravnými prostředky, například možnosti prodloužení lhůt k projednání a posouzení opravných prostředků. **Revidované oznámení o opravných prostředcích a pozměněné prováděcí nařízení o spojování jsou k dispozici na adrese: [↗](#)**

VÝZKUMNÉ ÚSTAVY EU SPUSTILY NOVÝ PROJEKT

Největší evropské výzkumné ústavy uvedly do chodu novou organizaci, zaměřenou na oblast energetiky.

European Energy Research Alliance (Evropská aliance pro výzkum energetiky, EERA) si klade za cíl jednak zvýšení kvality a optimalizaci energetického výzkumu EU a v neposlední řadě také koordinaci národních a unijních výzkumných energetických programů. EERA by se měla stát klíčovým hráčem Evropského strategického energetického technologického plánu (tzv. SET Plánu). Vznik Aliance kvitovali i evropští komisaři pro výzkum, respektive pro energetiku, Janez Potočnik a Andris Piebalgs. Potočnik uvedl, že vytvoření EERA je klíčovým krokem vpřed

v oblasti výzkumu nových energetických technologií. Jeho kolega Piebalgs vyjádřil naději, že organizace významně přispěje k záměru vybudovat ze společné energetické politiky EU nejvýznamnější světový trh světa v této oblasti. Členy EERA jsou například nejvýznamnější výzkumné instituty z Francie, Španělska, Itálie nebo Německa.

Více viz: [↗](#)

NOVÁ SUROVINOVÁ STRATEGIE KOMISE

Dne 4. listopadu zveřejnila Evropská komise novou „integrovanou“ strategii zaměřenou na cílená opatření v oblasti bezpečných dodávek surovin do EU.

V tomto případě však nejde o suroviny energetické, nýbrž o materiály pro výrobu zboží. Na jejím vytvoření spolupracovalo více útvarů Komise a jejích členů – jak uvedl místopředseda EK Günther Verheugen, strategie je společným dílem komisařů Catherine Ashtonové (obchod), Stavros Dimas (ŽP), Benita Ferrero-Waldnerové (vnější vztahy) a Louise Michelové (rozvojová pomoc). Strategie není věnována žádné jednotlivé surovině a zaměřuje se na obecné principy:

dostupnost na světových trzích za „nenarušených“ podmínek, rámec pro posílení udržitelnosti dodávek surovin, zvýšení účinnosti využití a recyklace surovin.

Blíže viz: [↗](#)

TLAK NA REALIZACI PROJEKTŮ CCS SE ZVYŠUJE

Hlasy volající po rychlém vývoji technologií na separaci a ukládání CO₂ (CCS) v poslední době sílí.

Většina evropských států (nicméně se svou podporou) stále váhá a to i přesto, že bez CCS elektrárny a další velké zdroje emisí jen těžko dosáhnou jejich razantní redukce. Velká Británie, Francie, Nizozemsko a dost možná také Česko a Španělsko se přiklání k myšlence, že by se vývoj CCS měl financovat z prostředků nyní určených pro společnost, které nově vstupují

do systému obchodování s emisními povolenkami (ETS). Žádný další stát sedmadvacítky však svou podporu tomuto plánu nevyjádřil. Energetici (v Bruselu „zastřešení“ organizací Eurelectric) však souhlasí s návrhem na podporu vývoje technologie CCS. V otevřeném dopisu adresovaném europoslancům Eurelectric uvádí, že zavedení „emisních stropů“ by de-facto znamenalo „stopku“ pro všechny investice do uhelných elektráren v Evropě, a tím by byly ohroženy nejen stabilní dodávky elektřiny v prostředí rostoucí poptávky, ale i vývoj technologií zaměřených na energetickou účinnost. Bez těch by do budoucna nebylo životaschopné ani ukládání CO₂ pod zemský povrch, domnívají se energetici. I v případě, že konkrétní podpora CCS nebude schválena v rámci klimaticko-energetického balíčku, všechny zainteresované strany se touto technologií budou příští rok zabývat znovu. Za českého předsednictví se totiž má jednat o změně systému Integrované prevence a omezování znečištění (Integrated pollution prevention and control – IPPC), pod který CCS spadá.

Více viz: [↗](#)

25. ŘÍJNA v Pekingu proběhlo setkání nejvyšších představitelů více než 40 zemí v rámci asia europe meeting (asem). Lídři věnovali největší prostor světové finanční krizi, tématem jednání byla rovněž problematika energetiky a boj s klimatickými změnami. [☞](#)

30. ŘÍJNA se v Římě setkali představitelé společností Gazprom, ENI a Enel. Schůzka předcházela státní návštěvě italského premiéra Berlusconiho v Moskvě zástupci energetických firem na ní podepsali několik dohod o spolupráci. [☞](#)

3. LISTOPADU Společnost npower oznámila, že zakoupí 50% podílu v projektu Gabbard Offshore Wind Farm, který se má do roku 2011 stát největší světovým projektem na využití větrné energie na pobřeží. [☞](#)

6. LISTOPADU proběhla v Bruselu 7. konference Evropské Unie a Číny. Výsledkem je upevnění spolupráce mezi oběma stranami v energetickém sektoru. Příští setkání proběhne v roce 2010 v Číně. [☞](#)

6. LISTOPADU Zvolení Barracka Obamy americkým prezidentem má přinést mimo jiné i změnu v postoji USA k obnovitelným zdrojům. Nový šéf Bílého domu oznámil, že Spojené státy investují během následujících deseti let až 150 miliard dolarů do této oblasti. [☞](#)

7. LISTOPADU Evropský komisař pro energetiku Andris Piebalgs na návštěvě Turecka prohlásil, že dohoda ohledně projektu Nabucco bude uzavřena v příštím roce. Turecko je klíčovým partnerem pro výstavbu strategicky důležitého ropovodu, jehož spuštění je plánováno na rok 2013. [☞](#)

15.–16. PROSINCE proběhne v Bruselu mezinárodní konference na téma energetická bezpečnost a klimatické změny. Své příspěvky přednese řada odborníků na energetiku. Více o akci konající se v Auditoriu Jacquese Thierryho na adrese [☞](#)

OBČANSKÉ ENERGETICKÉ FÓRUM

28. října Evropská komise založila další diskusní platformu typu Evropského jaderného fóra – tentokrát se jedná o Občanské energetické fórum, které by mělo usilovat o větší výběr a lepší podmínky pro spotřebitele energií v EU. Meglena Kunevová, komisařka EU odpovědná za ochranu spotřebitele, a komisař pro energetiku Andris Piebalgs v Londýně zahájili vůbec první zasedání nového Občanského energetického fóra, což je platforma určená k uplatňování a posilování práv spotřebitelů na trhu s energií v EU.

Účelem tohoto fóra by mělo být zabývat se problémy spotřebitelů, navrhnout praktická řešení, aby stávající práva spotřebitelů platná v celé EU řádně fungovala, a zdokonalovat regulační podmínky na maloobchodních trzích. Toto fórum by mělo umožnit spolupráci vnitrostátních organizací spotřebitelů, průmyslových odvětví a regulačních a vládních orgánů v klíčových otázkách, jako je změna dodavatele energie, uživatelsky vstřícné účtování, inteligentní měření spotřeby

nebo ochrana zranitelných skupin. „Vysoké ceny energie jsou pro evropské občany jednou z nejznejpokojivějších otázek. Je zapotřebí úsilí v rámci celé EU, aby se zvýšily standardy v řadě oblastí, od jasného účtování až po inteligentní měření spotřeby a změnu dodavatele tak, aby spotřebitelé měli opravdovou možnost volby, mohli snížit svou spotřebu energie a dostali kvalitu za své peníze. Musíme pečlivě sledovat trh s energií, abychom mohli zasáhnout proti případnému zneužití. Musíme rovněž zajistit ochranu pro zranitelné spotřebitele, což je jednou z hlavních politických priorit před nadcházející tuhou zimou“, řekla Meglena Kunevová, komisařka EU odpovědná za ochranu spotřebitele. „Vzhledem k nárůstu nákladů na energii a k nedávným událostem na světových finančních trzích je naprosto nezbytné, abychom úzce spolupracovali na

ochraně zájmů spotřebitelů a poskytli reálné výsledky, které budou mít význam pro spotřebitele. Zapojení zástupců spotřebitelů, které bylo v rámci takového fóra umožněno vůbec poprvé, bude představovat novou sílu a významný hlas pro spotřebitele na trhu s energií“, řekl Andris Piebalgs, komisař EU pro energetiku. Občanské energetické fórum bylo založeno, aby pomáhalo spotřebitelům posílit jejich stávající práva platná v celé EU a poskytovalo jim jasné a přímé informace o tom, jaké možnosti mají k dispozici při výběru dodavatele plynu a elektřiny. Myšlenka vytvoření tohoto fóra byla navržena v rámci 3. balíčku Komise pro vnitřní trh s energií. Fórum by mělo doporučit opatření, která by měla zlepšit uplatňování a prosazování práv spotřebitelů energie a zkvalitnit maloobchodní trhy s elektřinou a plynem. Občanské energetické fórum

by se mělo zabývat zejména účtováním, energetickou účinností, změnou dodavatele či ochranou zranitelných spotřebitelů. EU bude zároveň dále sledovat trhy s energií, přičemž materiál pro práci fóra poskytnou údaje týkající se spotřebitelů shromážděné Evropskou komisí na základě obsáhlého sledování trhu informující o tom, jak na trzích s plynem a elektřinou probíhají dodávky spotřebitelům. Tyto údaje budou zveřejňovány každý rok jako součást širší analýzy o sledování trhu s názvem „hodnotící zpráva o spotřebitelských trzích“. Členské státy budou rovněž podávat fóru zprávy o sledování cen pro domácnosti, počtu případů změny dodavatele nebo o stížnostech, což jsou nové pravomoci, které jim byly uděleny na základě třetího energetického balíčku.

Internetová stránka Evropské komise o právech spotřebitelů energie: [EU](#)